

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_041 BG	ДГ „Здравец“	
Версия 01/ 30.09.2016		Код в СУК: ПР_10-01

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА ДЕЦА ОТ ПОДГОТВИТЕЛНИТЕ ГРУПИ В ДГ „ЗДРАВЕЦ“- ИХТИМАН

Програмата е разработена на основание чл. 263, ал. 1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета на заседание на Педагогическия съвет проведено на 13.09.2019 г.

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата програма е в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на правителството в областта на образованието и социално - икономическото развитие.

Водещи стратегически документи при изготвяне на програма на ДГ“Здравец“- гр.Ихтиман за превенция на ранното напускане на образователната система:

- Закон за предучилищното и училищното образование
- Наредба за приобщаващото образование
- Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система / 2013 – 2020 г. /
- Национална стратегия за пасърчаване и повишаване на грамотността / 2014 – 2020г. /
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието

В стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система /2013 -2020г./, преждевременното напускане на детска градина е сложно явление, което оказва влияние върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_041 BG	ДГ „Здравец“	
Версия 01/ 30.09.2016		Код в СУК: ПР_10-01

на техните семейства, върху възможното развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на една страна в средносрочен и дългосрочен план. Превенцията и преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички сектори и институции, свързани с образованието и с личностното и професионално развитие на децата и младите хора в България.

Един от факторите за преждевременно напускане на образователната система наложи въвеждането на единен Механизъм за противодействие на училищния тормоз, който има за цел да подпомогне училищата и детските градини в усилията им за справяне с това явление.

Рискове:

Преждевременното напускане на детска градина води още до нарастване на рисковете от социално изключване и е предпоставка за влошаване качеството на живот на сегашното и следващите поколения. Здравният статус и достъпът до услуги и ресурси, които могат да осигурят по – добър стандарт и продължителност на живота в добро здраве и благосъстояние са в пряка зависимост от получената по – висока степен на образование. Посочените последствия са показателни за мащаба и степента на негативното влияние на преждевременното напусканите и техните семейства и върху цялостното социално – икономическо развитие на страната.

При изготвянето на програмата се отчитат:

- 1.Ролята на цялата система от участници и взаимоотношенията помежду им, като се признава ролята на всяка от заинтересованите страни;
- 2.Сътрудничество в образователните институции за насърчаване на позитивната училищна култура, работата в екип в рамките на училищната общност;
- 3.Координираните мерки на всички нива;
- 4.Проследяване на напредъка на ниво детска градина.

Настоящата програма конкретизира изброените стратегически и нормативни документи в три основни направления:

1.Превенция на преждевременното напускане на подготвителните за училище групи в ДГ „Здравец“ чрез:

- анализ на причините, водещи до отпадане и от напускане на образователната система;
- идентифициране на рисковите фактори за преждевременното напускане на детска градина с оглед ограничаване на последиците от тях;
- плануване на политики и мерки за преодоляване на рисковите фактори от напускане.

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_041 BG	ДГ „Здравец“	Код в СУК: ПР_10-01
Версия 01/ 30.09.2016		

2.Интервенция срещу преждевременното напускане на подготвителните групи в ДГ „Здравец“ чрез:

- 2.1.Разясняване на родителите какви са правата и задълженията им;
- 2.2.Разясняване на рисковете за детето при отказ на родителя да осигури присъствието му в подготвителна за училище група;
- 2.3.Индивидуално консултиране на родителите;
- 2.4.Индивидуална работа с деца за оказване на обща, а при необходимост и специална подкрепа;

3.Политики за **компенсиране** на ефекта от преждеременно напускане на подготвителна за училище група:

- създаване на нагласи за осъзнаване на необходимостта от образование и готовност за училище от родителите и условия за реинтегриране в образователната система на преждеременно напусналите я деца;
- завръщане на преждеременно напусналите подготвителна за училище група към формалната система на образованието чрез използването на различна организация на основните форми на педагогическо взаимодействие:почасова и самостоятелна, според предпочитанията на родителя и нуждите на детето;
- популяризиране на възможностите за учене, възпитание и социализация в клубове,библиотеки, читалища младежки център;
- обучение по предприемачество още в предучилищна възраст.

Причини за отпадане от детска градина :

Причините за отпадане са многообразни и не се проявяват изолирано, а въздействат комплексно. Това определя необходимостта да се подхожда комплексно и същевременно да се действа индивидуално към конкретния случай на всяко дете, застрашено от отпадане или вече отпаднало.

Отпадането на деца от системата на предучилищното образование е не само социален, но и педагогически проблем. Причините за това са различни. Корените на това явление трябва да се търсят от една страна в семейната среда, в мотивацията на родителите за посещаване на определена детска градина, в индивидуалните потребности на децата, а от друга и в педагогическата колегия.

Причините за преждевременното напускане могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории:

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_041 BG	ДГ „Здравец“	
Версия 01/ 30.09.2016		Код в СУК: ПР_10-01

1. Икономически причини.
2. Социални причини.
3. Етнокултурни причини.
4. Образователни причини.
5. Институционални причини.
6. Причини свързани със здравния статус.
7. Психологически причини.

Социално – икономически причини:

- ✓ лошото качество на живот на определени социални слоеве;
- ✓ ниските доходи – невъзможност за покриване на разходите (храна, дрехи, материали и консумативи необходими за учебния процес);
- ✓ поради задължение да гледа по-малкия си брат/сестра;
- ✓ използване на детето, не посещаващо подготвителна за училище група, като трудов ресурс (подпомага формирането на семейния бюджет или участие в домакинската работа)

Образователни причини:

- ✓ не владее или недостатъчно владее български език;
- ✓ затруднение при усвояване на учебния материал;
- ✓ слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него желание/нежелание да се посещава ДГ;
- ✓ наличие на конфликтни отношения с други деца от групата и/или учители и др.
- ✓ незаинтересованост на родителите към образователния процес в детската градина, затруднения при общуване с връстниците;

Етнокултурни причини:

- ✓ по – ниска ценност на образованието;
- ✓ страх на родителите за опасност от откраждане/отвлечане на детето;
- ✓ страх на родителите, че ще бъдат приобщени към друга култура и религия;

Психологически причини:

- ✓ чувство за неуспех;
- ✓ неувереност в себе си;
- ✓ невъзможност за себеизява поради езикова бариера

Институционални причини: като такива могат да се квалифицират недостатъчно координираният подход между различните служби и специалисти на национално, регионално, местно и ниво ДГ за справяне с преждевременното напускане на деца от системата на образованието; недостатъчно ефективният контрол върху управлението и функционирането на политиките за обхващан, задържане и реинтегриране на децата в образователната система.

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_041 BG	ДГ „Здравец“	
Версия 01/ 30.09.2016		Код в СУК: ПР_10-01

Причини свързани със здравния статус: в контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата със специални образователни потребности в детската градина. Рисковете за преждевременното напускане са свързани с недостатъчна диагностика и подготовка на детските градини и училищата за приобщаването на тези деца. Тук се включват и всички фактори на образователната среда, материалната база, човешките и финансовите ресурси, които не отговарят на изискванията за прилагане на приобщаващото образование;

В Детска градина „Здравец“ няма отпаднали деца, но има деца със специални образователни потребности, на които се оказва нужната подкрепа и индивидуална работа. Това се дължи на последователната политика на детската градина, която е подчинена на принципите за:

- **всеобхватност на дейностите** – осъществяване на дейности по превенция на тормоза и насилието, ранна диагностика на децата със специални образователни потребности;
- **публичност и прозрачност на цялостната политика** – чрез интернет страницата на детската градина, добрите практики и документиране на всички събития и инициативи провеждани с децата;
- **обратна връзка** с институции, родители, психолог, директор, логопед ;
- **разработен Механизъм за включване на семейството – в Програмната система на ДГ**

ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА:

Разработване и изпълнение на комплекс от ефективни мерки и дейности за превенция и намаляване на риска от преждевременно отпадане на деца.

Политиките и мерките, които ДГ “Здравец” предприема за преодоляване на причините за отпадане са подчинени на националните, областни и общински стратегически мерки като се отчита спецификата на образователната институция и нуждите от подкрепа на всяко дете.

Политики и мерки в ДГ „Здравец“, произтичащи от:

Семейни и социални причини:

1. Възможно е нежелание на родителите детето да ходи на детска градина, поради страх от невъзможност към адаптиране към учебния процес и останалите деца.

Мерки: Мотивиране, консултиране и подпомагане чрез редица дейности за приобщаване на децата със специални образователни потребности, децата от ромски произход, както и изоставени от семейства, заминали за чужбина.

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015		
ID ICO_041 BG	ДГ „Здравец“	
Версия 01/ 30.09.2016		Код в СУК: ПР_10-01

2. Трудова миграция на родителите. Напускане на единия или двамата родители на страната поради невъзможност за издръжка на семейството и търсене на работа в чужбина. Оставане на детето на грижите на баби и дядовци, които нямат същия авторитет и изпадат в безсилие за справяне с новите модели на поведение на децата и трудовата социална обстановка.

Мерки: Ежеседмични контакти на учителите с родителите/настойниците на детето, при нужда консултации с директор, психолог, сътрудничество с Отделите за закрила на детето и други институции.

3. Чести конфликти между родители, negliжиране и насилие над детето – побой, домашно насилие, развод и др.

Мерки: Сътрудничество с „Отдела за закрила на детето“ и други институции.

4. Недостатъчна образованост на родителите и липса или занижен контрол върху цялостното развитие на детето. Изразява се в неконтролиране на часовете за сън, непознаване на потребностите на детето, липса на интерес към постиженията на детето, както и подготовка на детето за ролята му ученик.

Мерки: Мотивиране на родителите и приобщаване на тези деца чрез посещаване на целодневната форма на организация в ДГ; търсене на непрекъснати разширени срещи с тези родители, мотивиране и приобщаване към училищната общност.

Други по-важни мерки и дейности, залегнали в програмата на ДГ „Здравец“ за превенция на ранното напускане на детска градина са:

1. Разработване и реализиране на мерки за проследяване отсъствията на децата:
 - Обобщаване всеки месец на информацията за отсъствията на децата от учителите по групи. При натрупване на повече от предвидените отсъствия на дете без причина /заболяване или домашни причини/ - информиране на директора и изясняване причините за отсъствията.
2. Координиране на действията на учителите на подготвителните групи с тези на мед. специалисти и директора.
3. Запознаване на родителите с Правилника за дейността на детската градина.
4. Квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждевременно напускане на детската градина.
5. Дейности за усвояването на българския книжовен език и повишаване на грамотността
6. Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти – обсъждане на проблеми и обмяна на добри практики при работата им с едни и същи деца с цел повишаване на ефективността на педагогическите подходи.
7. Подобряване възможностите на обучение на деца със СОП. Осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие. В зависимост от оценката на индивидуалните потребности на детето от екипа за подкрепа за личностно развитие. Екипът

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО в съответствие с изискванията на ISO 9001:2015	
ID ISO_041 BG	ДГ „Здравец“
Версия 01/ 30.09.2016	Код в СУК: ПР_10-01
	

може да включва – директор, главен и/или старши учител, психолог, ресурсен учител, логопед.

8. Включване на родителската общност за повишаване на активността и сътрудничеството с училищното ръководство. Участие на родителите в дейности в полза на детската градина с цел сплотяване на общността и показване на положителен модел за поведение на децата.

9. Сътрудничество с различни организации – Дирекция „Социално подпомагане“, отдел за закрила на детето и др.

10. Отчет на дейностите и мерките по програмата.